SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2193

av Martin Kinnunen m.fl. (SD)

Näringslivets roll i totalförsvaret

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samverkan mellan staten och näringslivet inom totalförsvaret och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera och minska kritiska försörjningsberoenden inom totalförsvarsviktiga varor och tjänster och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för svensk försvarsindustri att investera, utveckla och expandera sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta utveckla användningen av beredskapsavtal mellan staten och näringslivet för att stärka totalförsvarets försörjningsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges totalförsvar är i hög grad beroende av att företag kan fortsätta leverera varor och tjänster även under svåra förhållanden. Energiförsörjning, transporter, livsmedel, läkemedel och elektroniska kommunikationer är exempel på områden där näringslivet spelar en avgörande roll för samhällets funktion. Det civila försvaret kan inte upprätthållas utan fungerande företag och robusta leveranskedjor.

Sverigedemokraterna och regeringen har under föregående mandatperiod tagit flera steg för att stärka näringslivets roll i totalförsvaret. Ett tvärsektoriellt näringslivsråd för totalförsvar och krisberedskap har inrättats för att stärka samverkan mellan staten och näringslivet. Arbetet med försörjningsberedskap har intensifierats, och genom försvarsbeslutet 2025-2030 har betydande förstärkningar gjorts av det civila försvaret. Detta är viktiga steg i återuppbyggnaden av Sveriges totalförsvar. Samtidigt återstår betydande arbete för att stärka försörjningsberedskapen, minska sårbarheter och tydliggöra företagens roll vid höjd beredskap och krig.

Stärkt försörjningsberedskap

Sverige är beroende av import för en rad varor och insatsprodukter som är av central betydelse för samhällets funktion och nationens säkerhet. Vi och regeringen har under föregående mandatperiod påbörjat återuppbyggnaden av svensk försörjningsberedskap genom nya strukturer för privat-offentlig samverkan, stärkt nationell samordning och etablering av nya beredskapssektorer för näringslivet.

Det är inte möjligt att göra Sverige självförsörjande på alla områden. Däremot behöver staten tillsammans med näringslivet säkerställa att det finns god kunskap om vilka beroenden som är kritiska och vilka risker som följer av dem. Tillgång till leveranssäker och konkurrenskraftig energi är dessutom en central del av försörjningsberedskapen och en förutsättning för att samhället ska fungera även under kris och höjd beredskap. Arbetet med att stärka försörjningsberedskapen bör därför fortsätta och omfatta en löpande analys av kritiska värdekedjor samt åtgärder för att minska de mest problematiska beroendena.

En stark svensk försvarsindustri

Sverige har en internationellt konkurrenskraftig försvarsindustri som utvecklar och producerar produkter och system av stor betydelse för både Sveriges och våra allierades försvarsförmåga. Försvarsindustrin bidrar till Sveriges säkerhet men har också stor betydelse för kvalificerade industrijobb, teknikutveckling och export. För att industrin ska kunna möta den kraftigt ökade efterfrågan som det försämrade omvärldsläget har medfört krävs långsiktiga spelregler och goda förutsättningar för investeringar och kapacitetsuppbyggnad.

Den svenska försvarsindustrins konkurrenskraft bygger på företag med hög teknisk kompetens och förmåga att investera långsiktigt. Staten har en viktig roll genom att

formulera tydliga behov, skapa förutsägbara villkor och säkerställa en väl fungerande försvarsmaterielförsörjning. Däremot ser vi inte att förslag om förstatliganden av väl fungerande privata försvarsföretag skulle stärka Sveriges försvarsförmåga. Fokus bör i stället ligga på att skapa goda förutsättningar för företag att investera, expandera och bidra till såväl Sveriges som våra allierades säkerhet.

Tillståndsprocesser, regelverk och myndighetshantering bör därför utformas på ett sätt som värnar höga säkerhetskrav samtidigt som onödiga hinder för produktion, investeringar och expansion undviks.

Beredskapsavtal och långsiktig samverkan

Vi och den föregående regeringen har betonat vikten av stärkt privat-offentlig samverkan som en central del av uppbyggnaden av det civila försvaret. Ett naturligt nästa steg är att i större utsträckning använda beredskapsavtal som tydliggör företagens roll, ansvar och ersättningsvillkor vid höjd beredskap och krig. Beredskapsavtal kan skapa tydlighet för både företag och myndigheter samt säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan upprätthållas även under mycket svåra förhållanden. På så sätt kan samhällets samlade resurser tas till vara utan att staten behöver ta över verksamheter som bättre drivs av privata aktörer.

Sveriges företag utgör en central del av landets försörjningsförmåga och beredskap. För att möta framtida kriser och säkerhetshot behöver samverkan mellan staten och näringslivet fortsätta att fördjupas.

Martin Kinnunen (SD)

Richard Jomshof (SD) *Johnny Svedin (SD)*

Yasmine Eriksson (SD)